

Artistieke kern 31/10/2023

Aanwezig: Doke, Els, Goda, Kirsten, Lieve, Roberta, Walter
Verontschuldigd: Greet, Martine, Saskia

Agenda:

1. Artistieke kern – wat, waarom en hoe?
2. Projecten en voorstellingen: hoe ontstaan de beslissingen?
3. Wat is een Tartarenvoorstelling?
4. Nieuwe Tartaren – hoe ontvangen?

Verslag:

1. Artistieke kern (AK) – wat, waarom en hoe?

De AK is noodzakelijk om de stemmen van de Tartaren mee te nemen in het artistieke beslissingsproces.

De laatste tijd ging het vergaderen moeilijk:

- veel niet-artistieke onderwerpen
- geen overkoepelend denken
- veel klagen
- te weinig terugkoppeling van de staf
- weinig verschillende vergadervormen

Met de AK in zijn huidige vorm zijn we gestart in 2019:

- vaste leden
- meta-denken over de artistieke koers van de Cie
- vanuit een helicoptervisie

De leden van de AK treden niet op als individuen, maar als Tartaren die de andere Tartaren vertegenwoordigen. Voor de persoonlijke artistieke projecten zijn er de portfoliogesprekken, niet-artistieke onderwerpen kunnen ter sprake komen tijdens het Ont'moeten.

Hoe voeling hebben met wat er leeft onder de Tartaren?

- anonieme terugkoppeling van de portfoliogesprekken
- informele momenten om mensen daarover aan te spreken
- goed luisteren naar wat de Tartaren te vertellen hebben
- als we denken dat iets niet voldoende gedragen wordt door alle Tartaren, dan brengen we dat ter sprake op een samenkomst met iedereen, bv. het Ont'moeten

De AK is een adviserend orgaan. Hij neemt geen definitieve beslissingen over de artistieke lijn, want daarbij moet er met meerdere aspecten rekening gehouden worden (bv. subsidiereglementen, agenda's van de professionele makers, ...).

Desondanks valt de rol van de AK-leden niet te onderschatten. Er wordt binnen de organisatie wel degelijk geluisterd naar hetgeen de AK te vertellen heeft. Zo zijn bvb. veel theaterbezoeken gekozen in functie van de adviezen van de AK.

Wat er in de AK besproken wordt, wisselt al naargelang de context en de noodwendigheden. Zo hebben we de laatste jaren veel nagedacht in functie van het subsidiedossier. Daar is uiteindelijk heel wat input van de AK in terug te vinden. Daarover vraagt de AK meer concrete informatie.

Vergaderingen deels zonder stafleden? De meerderheid van de AK-leden vindt het niet nodig om structureel een moment zonder staf te organiseren. Het is wel mogelijk om zulk een moment op de agenda te zetten.

Voortaan wonen Kirsten en Roberta de AK-vergaderingen bij.

2. Projecten en voorstellingen: hoe ontstaan de beslissingen?

De beslissingen ontstaan door een mix van factoren:

- wat leeft er bij de Tartaren
- zorgen voor een variatie aan theaterstijlen (tekst/beeldend, groot/klein) zodat iedereen aan bod kan komen
- welke zaken zijn strategisch interessant

Sommige regisseurs worden gevraagd, andere komen zelf naar ons toe. Soms doet de Cie ook een open call.

Is het interessant om steeds enkele AK-leden te betrekken bij de tweede gespreksronde met potentiële regisseurs? Om elkaar inhoudelijk te leren kennen? Dit valt zeker te proberen. De AK-ers gaan daarbij wel wat coaching nodig hebben.

Een overzicht van de inbreng van de Tartaren bij de keuzes van de voorbije projecten:

- *Beton* - Katrien heeft met Tartaren gesprekken gevoerd over het zich ergens thuisvoelen. Daaruit ontstond bij haar de insteek van groepsdynamica.
- *Stuk** - Meerdere Tartaren vroegen om met een tekst aan de slag te gaan en om in een personage "te duiken".
- *Schreeuw* - Het oorspronkelijke vertrekpunt was familietragedies uit de Griekse drama's te koppelen aan de wens van Tartaren om familie-aangelegenheden te behandelen.
- *Buffering* - Een initiatief van Stijn Devillé, gekoppeld aan de zin van Tartaren om monologen te verkennen.
- *Aan de binnenkant* - Gender.
- *Dood van een handelsreiziger* - De pechstrook van het leven.

Hoe een project evolueert en waar het uiteindelijk terechtkomt, valt niet te voorspellen. In een artistiek traject spelen er veel factoren mee. De creativiteit van de regisseur is er een van.

Wat brengt de toekomst:

- Axelle Verkempinck - Wil heel graag de Tartaren leren kennen. Het voortraject, volgend jaar mei/juni, gaat de richting van de thematiek aangeven.
- Sofie Palmers - Een grote naam in de theaterwereld. Wil starten van een tekst van Ibsen met inbreng van de Tartaren en focus op het spel.

3. Wat is een Tartarenpresentatie?

We bekijken dit in kleinere groepjes aan de hand van een voorbije en een nieuwe productie: *Stuk** en *Aan de binnenkant*. Op welke vlakken waren dat Tartarenpresentaties en op welke vlakken niet?

STUK*

Wel:

- Jessa luistert naar de Tartaren
- in het begin was er veel expressievrijheid, met en zonder woorden
- samen zoeken naar de vorm
- tekstdelen werden zelf gekozen
- ieder had zijn/haar eigen inbreng
- elkeen kon schitteren op de scène
- elke speler maakte een eigen versie van een personage uit een klassiek stuk
- veel speelplezier

Niet:

- weinig ruimte voor eigen inbreng in het proces
- de teksten lagen vast
- de "beoordeling" van een televisiefiguur tijdens het proces
- er werd weinig rekening gehouden met de gevoeligheden van de Tartaren tijdens het proces
- we misten een verhaal

Aan de binnenkant

Wel:

- goede teksten
- thema's: transgende, racisme, oorlog
- er is een nagesprek mogelijk
- verschillende Tartaren op verschillende manieren betrekken
- een interactief toegangsparcours met beelden
- veelbelovend voortraject, we hebben mekaar echt blootgegeven en dat was ontroerend
- gebaseerd op onze levensverhalen
- thematiek gevoed van onderuit
- het toonmoment was te veel een Tartarenpresentatie: te veel tonen, te weinig spelen
- bewegementen, choreografie, duidelijk vanuit de Tartaren ontstaan

Niet:

- gemis aan dialoog
- weinig speldynamiek
- weinig gelaagdheid
- de zwaarte werd niet gecompenseerd door humor en lichtheid
- in het uiteindelijke repetitieproces blijft er van de oorspronkelijke verhalen niets over
- geen improvisatie, geen exploratie
- het is geen theater: iedereen spreekt, maar speelt niet
- geen diepgang
- te veel tonen, te weinig spelen
- heel veel gepraat i.p.v. samen dingen doen

Uit deze denkoefening komt ook het belangrijke onderscheid tussen het proces en de voorstelling naar voren.

Tartareenvoorstelling:

- het belang van het thema
- samenspel en spelplezier
- een collectief gegeven en niet individueel
- gelaagdheid
- balans tussen tonen en spelen
- balans tussen zwaarte en humor
- persoonlijke verhalen mogen, maar dan wel getransformeerd naar iets anders - theater, maar geen getuigenissen

4. Nieuwe Tartaren – hoe ontvangen?

Door tijdgebrek is dit punt niet behandeld.
